

Økonomisk støtte fra Hol kommune knytta til Naturskadeerstatning på privat eiendom etter ekstremvær i august 2023 - sluttrapport om forvaltning og bruk av fastsatte ordninger

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	

Rådmannens innstilling

Sluttrapporten tas til orientering.

Saken avgjøres av

Formannskapet

Vedlegg

Vedlegg

- 1 Fullstendig saksprotokoll Økonomisk støtte fra Hol kommune til utbedring på privat eiendom etter ekstremvær i august 2023
- 2 Fullstendig saksprotokoll Tilskudd fra Hol kommune til dekning av egenandel for private ved utbetaling av erstatning fra Statens naturskadefond

Saksopplysninger

Ekstremværet «Hans» gjorde i begynnelsen av august 2023 stor skade på eiendommer i Hol, særlig var det mange ras aust i Hol. På private eiendommer kan grunneier søke Statens naturskadeordning om Naturskadeerstatning for å utbedre skader på fast eiendom, det er Landbruksdirektoratet som behandler slike søknader. Naturskadeordninga ble samme høst revidert for denne hendinga, med redusert egenandel og enklere krav til dokumentasjon.

Det var svært mange saker og til dels svært lang behandlingstid før søkerne mottok vedtak. Naturskadeerstatning går til å gjenopprette tilstanden som var før naturskaden oppstod. Forebyggende tiltak omfattes ikke og må skje ved andre ordninger som NVE forvalter.

Formannskapet ba høsten 2023 om at rådmannen utarbeida ordninger for å gi midlertidig og rentefritt lån i påvente av at statlig erstatning skulle utbetales (saksprotokoller vedlagt), samt at kommunen kunne dekke egenandel for tildelt naturskadeerstatning (for fastboende). Formannskapet vedtok mandat for ordninga og satte av midler.

Administrasjonen har behandla sakene etter delegert fullmakt. Informasjon om ordningene har vært annonsert i Hallingdølen og på kommunens nettsider. Dette er sluttrapport for ordningene, som nå avsluttes.

Forhold til overordnet plan

Kommuneplanens samfunnsdel

Miljøkonsekvenser

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Formannskapet satte av økonomisk ramme i mandatsaker i 2023, som er videreført i 2024, 2025 og 2026. Ramme for midlertidig og rentefritt lån i påvente av at naturskadeerstatning skulle utbetales var på kr 6 millioner. Kr 5 743 260,75 av dette har vært utlånt, men hele beløpet er nå tilbakebetalt (siste i juni 2026) og rammen tilbakeføres i sin helhet.

Ramme for tilskudd /refusjon av egenandel ved naturskadeerstatning var på kr 1,5 millioner. Kr 863 284 er tildelt etter søknad og utbetalt. Resterende ramme på kr 636 716 er ikke brukt og tilbakeføres nå.

Samlet kostnad for kommunen er direkte utbetalt tilskudd og tapte renteinntekter ved utlån (utlånstid 1 år i snitt), dvs. samlet rundt regnet ca. kr 1,2 millioner.

Vurdering

Avsatt ramme for midlertidig lån viste seg å være tilstrekkelig ift behovet, så godt som hele rammen ble brukt. Hele utlånet er nå tilbakebetalt, men det tok til dels mye lengre tid å få tilbake summen pga sen saksbehandling hos staten og enkelte klagerunder. Samtlige utlån har vært til utbedring av skader på private veier, enkelte større veier som Varaldsetvegen og Reintonvegen hadde skader for flere millioner kroner. Alle de seks låntakerne uttrykker at lånet var avgjørende for at de kunne finansiere utbedringen, alternativet var ordinært lån i bank med svært høy rente pga det ikke er fast eiendom det kan tas pant i, de er små veilag uten egenkapital.

Avsatt ramme for å dekke egenandel ved tildelt naturskadeerstatning (til fastboende) viste seg å være noe høyere enn behovet. Ti grunneiere søkte og har fått utbetalt egenandelen, inkludert de som fikk lån i tillegg. Noen flere kunne potensielt søkt, men en del er ikke

fastboende eller summen ble svært liten /marginal. Samtlige med større skader har søkt. Ordningen er tidligere godt annonsert og bør kunne avsluttes nå.

Ordningene bidro til at særlig veilag lettere fikk finansiert og utbedra skadene, men belastningen på administrasjonen med forvaltning av disse ordningene har vært uventa stor og har tatt mye tid. Naturskadeerstatning er et statlig ansvar og Naturskadeordninga bør forbedres, staten arbeider nå med dette.